

# Føroya Løgting.

11. august.

## Andragender om Endringer í Jagtloven.

Jacob Jacobsen har fram andragandi frá Hvalbingum um friðing av Litlu Dímun, talaði væl og leingi um oyðingina av fugli, við skjóting, og hann undirbyrgdi tað framflutta dúgliga við mongum dømum.

J. Patursson ávísti hin stóra týðning, ið tað hevði at varðveita búfuglin, Lomvigin var ikki somikket oyddur sum Lundin; men Lundin varð mest skotin til spæls og stýgður. At Lundarini hava verið ring, mundi skjótingin óivað hava skuldina fyri.

Hann vildi býta sól og byrd líka, og vildi hava ásett hvussi langa tíð, ið bjargmenn skuldi hava, og hvussi langa tíð byrsunar.

Soleiðis sum nú er, hava bjargmenn 1 mánað til fleyging, 1 mánað til fleyging — og bert nakrar dagar umfram til ræning. Byrsmenn høvdu fyri Lomvigu frá leypármessu til syftusku — teir hava nógv meiri tíð.

Lundan hava bjargmenn longur tíð til, tá dráttur er roknaður til 2 mánaðir; meðan byrsmenn hava rætt til at skjóta hann alt árið.

Hann var stemtur fyri at lata Lundan friða nógv fyri byrsu, heldir enn Lomvigna, kanska friða hann til t. d. fyri 5 ár fullt út, so lundin aftur kundi nørst og verði til prýðu fyri landi, enn sum áður.

Lættari vil tað kanska vera at friða Lundan, har hann lítlið eigur, við at sett mark fyri, hvussi langt frá landi og framvið landi, skjóting skuldi loyvast — t. d. í fjórðing frá og 2 fjórðing framvið landi.

Fyrir at skjóta upp í berg eigur at vera góðin stór og hørð bót, mestsum tað sama sum fyri tjóvs- og ránsverk, — í grundini er slíkt verið enn at taka seyð, tí seyður kann nørast aftur.

J. H. Poulsen helt tað vera ringt at taka dagar ímillum teir, ið björgini eiga og vilja verja sínu rættindir, og teir sum eingi björg eiga, og sum rímligast vilja verja skjótingarættin. Klagar vóru komnar úr Mikjunesi og Dímun. Nú er tað komið upp til at vera «fuglir fyri landsins skuld», og henda interessan er, alt sum fólkidi mentast komið at vera hin rándi. Jaktlógina kunnu vit skapa, men hon verður ikki góð at vakta ella hondheva. Klagar hava mangan verið yvurdrinvar, vit kunnu bera fram dømir í so máta. Løgtingið hevði í 1884 til viðgerð eina klagu frá Sumbingum, sakin nevndist «En Fuglekage», men sjálvsagt tók Løgtingið einki hensyn til hetta.

Tað má gerast munur ímillum jakt til nytta og til stuttleika. Tað hevur altíð verið víst til Hjallland, táid talan hevur verið um fuglafriðing, men har ger eitt seg galdandi, sum vit herheima í Føroyum ikki kunnu rokna við — tað er, at har eru fleiri sum ikki eta fugl. Hann talaði nógv fyri nyttuskjóting, men víldi ganga við til tað hækka bótturnar og kanska til at seta vaktahald við sjótum motorbát. Bótturnar átti at falla til politikassan. Eisini vildi hann mæla til, at tað varð sett forboð fyri at ovungir menn gingu við byrsu. Mælti eisini til at loyva at skjóta Lomvigu í juli, men kundi eisini verið við til at friða Lundan meir.

Effersøe vildi ikki siga nógv, men mátti svara J. H. Poulsen aftur. Hann dugdi ikki at siggja læt mótstríðandi interessurnar, sum Poulsen talaði um. Hann meinti, at andragandi av 1884 var bæði rætt og gott. Tað at Sumbingar bóru hetta fram tað árið gjørdi, at vit finga lógina um 1. juli, og hon hevur vart fuglin so væl, at vit nú kunnu siga, at hann ikki er oyddur.

Mikkjal á Ryggi kundi ikki halda, at andragandi frá Sumbingum var so yvurdrivið. Tvørtur ímóti visir andragandi og uppgáva eftir H. C. Müller, at Lundin um tað mundi var nógv minnkadur, sjálvt um Lomvigin ikki var tað. J. H. Poulsen skeyt uppá mentan, men hann var bangin fyri, at tað víldi ganga ovlong tíð til tess, og fuglurin kundi verða oyddur, áður enn komið var so langt.

J. Jacobsen vildi ikki vóna, at 1 fjórðingur skuldi vera mark.

Patursson gekk væl við til at seta reglur fyri bjargmenn eisini, bæði viðvíkjandi fleyging, dráttir og fleyg.

Midjord meinti, at ikki alt var bjargfuglur, sum skotin var, tí tað var skotið í nógvum bygðum.

M. Samuelsen víldi ganga við til stóra bót fyri at «krenka landi», men sjógvinn víldi hann hava frían. Hann víldi stytta um málið frá landi, men skerpa lógina til mælti hann eisini.

Konoy helt, at tað galt líka mikið um at seta onkran at ansa eftir, at lógin verður hildin, sum at vit gera lógina. Hin reðuligi byrsuhugur, sum Føroyingar høvdu, var ikki til at vinna við lóg; tað var eitt villmanna standpunkt. Hann víldi vera við til at bjarga tað, sum bjargast kundi, men hann hevði mist trúna uppá at betra Føroyingar í so máta.

Debess: Um eitt hampuligt uppskot kom frá nevndini, víldi hann stemma fyri tí. Hann víldi minna um heiðarfuglin, sum ikki var til minni prýði fyri landið. Meinti, at tað júst vóru lærarar við hrr. Konoy á odda, sum skuldi bót við mentan í teim føroysku skúlunum.

Likkuni víldi hann ann. Segði Konoy mær ímóti, var tað væl av teirri grund, at ongar Likkur vóru í Gøtu — men bert Skurar.

12. august.

## Kvæðabøkur til skúlarnar.

J. Patursson vísti á hvønn týðning kvæðini høvdu og mælti til at skúlarnir finga tey.

A. Samuelsen víldi ikki undirkenna virði av kvæðunum; men fyri skúlarnar helt hann tey ikki vera hóskandi, og mælti til frá.

Sakin fór í figgjarnevndina.

## Tilskud til Dr. Alexandrines Hospital.

Effersøe segði frá málinum. Tað vóru 25000 kr. ið torvaðust, men hann víldi ikki taka støðu til hetta hospital, men vit mátti siggja uppá heila okkara hospitalvesin í heila takid.

Fólk, sum vóru lögð inn fyri sjúkrakassa- ella kommunuróknag, skuldi betala 2 kr. og onnur 4 kr. — hetta mátti vit koma til. Skuldur 25000 + 25000 kr. ikki kunna fáa taxtirnar longur niður enn frá 6 til 4 kr., so var tað ræðuligt. Vit mátti kanna eftir, um ikki hospitalið kundi drívast bilgari.

Vit kunnu ikki forsvara at lata Suðuroyna og Norðoyar bera teirra hospitalstúreislur einsamallar, meðan allar Føroyar skuldi bera útreiðslurnar til hetta hospitalið, sum bert kom Havnini og nærhendis kommunum til góðar. Kundu

vit ikki fáa ræðið á annan hátt og víldi staturin ikki, so mátti vit leggja meira toll á vissar vorur — men her mátti jú farast forsigtiga avstaa. Mælti til, at málið fór í serstaða 5-manna nevnd.

A. Samuelsen spurdi, um tað ikki var rættari, at málið fór í figgjarnevndina.

Effersøe tók stítt uppskot aftur. O. F. Joensen gav Effersøe viðhald. Staturin hevði jú verið so ímótiokomandi, vegna okkara ynksi av 1925; hann helt seg til nær 25000 kr., tí vit sandst í fjør um 50.000 og treytaðu okkum til 25000.

Bæði Suðuroya og Norðoya doktarar senda ofta patientar til Havnar, men tað verður dyrt fyri kommununar og sjúkrakassarnar. Talarin meinti, at útreiðslurnar til Hospital og doktara mátti fáast nakað nógv niður.

J. Jacobsen byrjaði við at takka Effersøe og gleddi seg yvir, at hrr. Effersøe víldi virka fyri sjúkrakassasakini í Suðuroy, tí tað var so stór trongd til tess.

Tað vóru Metz og Effersøe, sum átti æruna fyri, at patientar komu aðrastaðni frá. Hann víldi bera fram eitt ynksi frá fólkidi í Suðuroy, sum komið var av, at so nógvir patientar vóru sendir til Havnar, tí tað var dyrt og óbehagligt. 76 patientar úr Suðuroy, 11 úr Klaksvík og 20 úr Sandoy; her vóru vit illa stillaðir. Meðan dr. Effersøe var, var ringt, betri var tó meðan dr. Dahl var. Ynksi var at fáa betri doktara ansettan í Suðuroy.

Effersøe ásmannaði ynksi frá J. Jacobsen, og hann hevði í sínari út sett hetta ynksi fyri Justitsministeránum um at ansa betri doktara við sjúkhúsi; hann hevði nógv ímóti, at doktarir har sendi patientar niður til dyran anstaltir.

Debess: Tað sær nú út til, at Løgtingið ikki kann sleppa frá sínum pliktum móti teim sjúku, og hetta helt hann vera í sín ordan — tingið mátti bera sína byrðu.

(Meira).

## Neistar.

En Toffelheil.

Den største Toffelheil i Verden er opdaget. Han hedder William Keuntje og bor i Westerville i den nordamerikanske Stat Ohio.

William Keuntje er gift og en monstergyltig dresseret Ægtemand. Familjens Overhovede er Fru Keuntje, der bestemmer, hvor meget hendes Mand skal beholde af den Løn, han kommer hjem med hver Fredag; det er ikke meget, nemlig intet. Men Fru Keuntje har alligevel et godt Hjerte. Hver Dag faar Manden en Cigar til fem Cent, og en Gang om Ugen en Pakke Tyggegummi. Men den utaknemmelige William fik en Fredag en foroven 100 og beholdt 50 Cent af sin Ugeløn for sig selv. Fru Keuntje blev først maaltos, men aabnede saa Sluserne for en Strom af Skældord. Da alle Kilder var udtørret, tog hun Keuntje ved Vingebenet og slæbte ham til Betten. Men dette var hun ikke heldig med. Kommeren var en ivrig Tilhænger af «Liggen for Mændenes Rettigheder» — han var nemlig ogsaa gift — og erklærede sig uden videre solidarisk med William Keuntje. Ægtemanden fik tilkendt 50 Cents, og Madammen lempet ud af Rettsalen.

Men — det er ikke enhver Tilsynlædende Sejr, som virkelig er en Sejr. William Keuntje makte med Hjertet i Buxerne fra Rettsalen begyde sig hjem til sin Zanlippe. Hvordan det gik ham, er ikke meddelt Offentligheden, men i hvert Fald er han ikke oftere blevet trukket for Retten.

— Tjener, giv mig et Glas Olí, mens jeg venter paa en Dame.

— Kan det ikke være Dem lige-gyltig, hvilken Farve hun har?

## Ur Føroyum.

Tórshavn.

## Thorshavns Byraad.

Byrådsmøde afholdtes Fredag den 25. ds. Tilstede var 6 af Raadets 9 Medlemmer.

— Andragende om Friplads i Realskolen, foranledigede Hr. Nyholm Debess at paatale dette nuværende Forhold, at Byrådet stiller en Del Penge til Disposition til Førdel for enkelte af vor Skoles Børn, der ad den Vej kan komme i Realskolen for at skaffe sig bedre Kundskaber. Det naturlige vilde derimod være, at man udvidede og forbedrede vor egen Skole, saaledes at alle dens Børn kunde have Adgang til den Lærdom, som disses Evner tillod det. Selv om vi bevilger et bestemt Beløb i 4 År f. Eks., saa vilde der alligevel melde sig et Tidspunkt, hvor vi er nødsagede til at foretage noget andet, idet Realskolen allerede er saa overbebyrdet med Elever, at der, om ikke ret lang Tid, ikke vil kunne fremskaffes de nødvendige Lokaler. I hele Taget er det en uholdbar Stilling at gaa i ommelede Skole paa Friplads, efter hvad han personlig havde været ude for — man var udsat for at blive paamindet om, at man gik paa Friplads.

Iøvrigt sporedes en Forstaelse af et Samarbejde mellem de to Skoler, og Sagen sendtes til Skoleudvalget, hvor selve Skoleordningen vil blive behandlet.

— Erklæring fra Havnudvalget vedrørende Skrivelse af 10. Aug. d. A. fra »Føroya skipara- og navigatorforelag«, N. Nielsen, har gjort os opmærksom paa, at Foreningen ikke, som nævnt i sidste Nr. af nærværende Blad, har forhindret, at »Hafsteins« Forer fortsatte til Grønland.

Da vi havde tiltroet nævnte Forening denne Handling, noterer vi denne Skuffelse.

— Andragende fra V. Lützen om Tilladelse til Udbring af Landingsforholdene i »Rattaræ« efterkommedes.

Byrådsmedlem Clementsen, der en Gang i Foråret androg om, at erholde til Leje eller til Købs den Plads i Vågshot, der hidtil har været benyttet som Baadeplass, da han her vilde lade opføre en Pakhus- og Forretningsbygning, synes at ønske dette »Bæn« behandlet Gang efter Gang. Clementsen har faaet Bogen tillige; det næste der høres er, at han ønsker at indbegne Broen; senere andrager han om at faa Tilladelse til at lade opføre et »skure«, hvad han ogsaa fik. (Det forlyder iøvrigt, at Amtet modsætter sig, at der opføres et saadant »blik-skure« der paa Pladsen). Paa Byråds-mødet i Fredags andrager Hr. Clementsen om Tilladelse at bortleje Broen til sine Kompagnoner Balslev & Goos! Dette Andragende henvistes til Kasseudvalget.

— Oprettelse af Styrmandsskole i Thorshavn. Der forelaa en Indstilling fra Kasse- og Regnskabsudvalget. Udvalgets Medlemmer havde været til et Eftermiddagsmøde med Kommandør Loreh; da denne havde erklæret, at J. P. Andreassens Ejendom var for lille Lokale til Styrmandsskolen, havde Udvalget beredvilligt tilbudt den til Alderdomshjem erhvervede Bygning til Lokale (i) (Dette Alderdomshjem har det altsaa aldrig været Hensigten at oprette —). Udvalgets Erklæring blev tilføjet en Bemærkning og derpaa vedtaget:

1. at man foruden J. P. Andreassens Lokaler vil stille den midterste Del af den gamle Navigations-skole ved Sandagerdsvej til Disposition til Navigationskole-undervisning i Vinter, samt at anskaffe ca. 15 Enkeltmandsbord med Stole, og at man svarer Handelsministeriet, at Byrådet, saa snart Eksamen til Foråret er afsluttet, vil stille de nødvendige Lokaler til Disposition, saaledes at Skolen kan samles under eet Tag.

2. at Byrådet slutter sig til Handelsministeriets Ønske om, at Navigationslærer Goldhammer foreløbig ansættes som Bestyrer for Navigationskolen, under Forudsætning af, at denne Stilling besættes af Hr. J. P. Andreassen, saa snart som han har erhvervet de Kundskaber, der er nødvendige hertil, idet man dog gaar ud fra, at Hr. Andreassen straks ansættes som fast Lærer ved Skolen, samt at Kaptajn Joen Christiansen foreløbig bliver Timelemler ved Skolen, og at han, saa snart L. P. Andreassen ansættes som Bestyrer, opnaar Pladsen som fast Lærer.

— Skrivelse fra V. B. V. om, at By-raadet tilvejebringer de nødvendige Arealer til Indlæggelse af Koreka'en.

Formanden oplyste, at Hr. Jens Andreassen var villig til at afstaa det af ham afkrævede Areal, mod at faa et liggende Stykke nordenfor hans Pakhus.

Der havde været ført Forhandling med Konsulinde Olsen, men der var ikke opnaaet Enighed om Prisen, idet Fru Olsen forlangte 2 Kr. pr. □ Alen, (det drejer sig om ca. 2000 □ Alen), mens Byrådet tilbød 1 Kr. pr. □ Alen.

Man blev enig om at fortsætte Underhaandsforhandling, og hvis der ikke kunde opnaas en tilfredsstillende Ordning, da at expropriere det nødvendige Areal.

Angående »Müllars brugs«, saa var Formanden overbevist om, at Fru Müller, der for Tiden var i Danmark, vilde stille sig imodkomende overfor Afstaaelsen af det af hendes Ejendom nødvendige Areal.

Man endes om at svare V. B. V., at Byrådet stillede de nødvendige Arealer til Disposition, og hvad man ikke allerede havde, vilde man, om fornødent, expropriere.

## Bókakassar.

Bókakassarnir, sum Føroya Amts Bókasavn eigur, verða sendir út í september. Tær bygdir, ið vilja hava ein bóka-kassa til láns í vetur, mugu skriva til bókasavnið innan 15. september.

## Berigtigelse.

Formanden for »Føroya skipara- og navigatorforelag«, N. Nielsen, har gjort os opmærksom paa, at Foreningen ikke, som nævnt i sidste Nr. af nærværende Blad, har forhindret, at »Hafsteins« Forer fortsatte til Grønland.

Da vi havde tiltroet nævnte Forening denne Handling, noterer vi denne Skuffelse.

## „Tjaldur“.

»Tjaldrið« hevur nú gjørt 50 ferðir til Føroyar.

Tað kom fyrstu ferð til landa 20. april 1925. Óll eru feigin yvir at siggja hetta stásiliga farið; hvørja ferð tað kemur til Havnar frá Keypmannahavn — tólliga ella seint — er mikil mannanna-múgva á bryggjuni.

Tað merkið alt meiri og meiri, at »Tjaldrið« er okkara skip.

## „Gunhild“.

kum heim frá Grønlandi 25. august. Veðan var 30.000.

## „Silverlining“.

Frá »Silverlining« frættist 26. í hs., at teir hava fiskað 19.000 av stórum og 6000 av smáum fiski. Tilsamans er Grønlands-veiðan: 25.000.

## Vágstíðindir.

Hoyggjan er byrjað í hvørjari bygd í Suðuroy.

Nú um dagarnar var roykur og eingin grind; og útróðurin er mest sum eingin.

Herfyri hevur nógv sild fingist í Lopra; men nú hoyrist einki haðani frá.

Undir Íslandi er ívaleytt hópur av fiski. »Vigeland« hevur verið eina stutta tíð har yvri og hevur fingið 12.500 fiskar. Teir høvdu 400 skpd. undir Føroyum — av bankfiski — so teir hava veitt væl í summar; og bert eru teir 14 manns, so har verður væl í part.

Porkeri.

## Eín dúgva

er fangað av dreingjum her nú ein dagin. Hon hevði ring um beinið, og var hann merktur: S. U. K. 898.